

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum, quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1720

Quæst. 485. Quid intelligatur per damnum datum, de quo secunda pars hujus tit. & in jure civili l. 9. z. 2. ad Legem Aquiliam.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73982](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73982)

3. Resp. ad tertium: ad formam illius specificam, quæ ab aliis injuriis distinguitur, requiritur primò: ut in eo, dum est Scriptura, dolose ad infamiam alicujus exprimat delictum famosum & notabile, quod in populum spargatur, & pœna foret corporis afflictiva vel infamia, *ord. crim. a. 110. Carpz. 7. F. cit. def. 4.* Secundò: ut Author in eo nomen suum celet, sive fictum vel alienum, imò ut nullum apponat, ut veriùs docere videntur *Carpz. l. c. def. 3. Brunem. ad cit. l. unic. de fam. libell. n. 5. & ad l. 5. §. 9. ff. h. t. Bardili. concl. forens. exercit. 31. th. 33. & plures alii, quos citat & sequitur Lauterb. h. t. §. 68. contra Boccr. de fam. libell. p. 2. n. 7. Harpr. ad §. 1. Inst. h. t. n. 151. Berlich. p. 1. Concl. 67. n. 37. Struv. exerc. 48. n. 67. &c. ceterùm gravius delinquit, & si innotescat, punitur, què alterius nomen usurpat, nomen verò suum apponens vel ad probationem, vel, si in ea deficiat, se ad pœnam offert, & proin mitius punitur, qui autem nullum opponit nomen, eo ipso agnoscit, se falsum crimen objicere. *Arg. l. 1. §. 4. Cod. th. eod. l. 9. tit. 34. cum quibus convenit l. unic. c. h. t. infamati verò nomen, sive exprimat, sive ex aliis circumstantiis cognoscatur, perinde est. l. 6. ff. h. t. Magistratus interim ex officio in hujusmodi criminosos seu reos libelli famosi inquirere potest. Novell. 128. c. 21. Brunem. ad l. 7. c. h. t. n. 4. uti & indicanti auctorem constituere præmium ex bonis & pro modo accusatæ personæ, l. 5. §. fin. h. t.**

4. Resp. ad quartum & quintum: finis famosi libelli est, ut honestæ personæ æstimatione lædatur, effectus respectu infamati est, ut famosus libellus alterius exiltimationem apud viros graves & honestos non lædat. *cit. l. unic. c. h. t. respectu infamantis est pœna.*

5. Resp. ad sextum: pœna hæc olim apud Romanos ex L. XII. Tabular. indifferenter fuit capitalis, ut testatur Zieriz. apud Lauterb. h. t. §. 69. quæ dein abiit in desuetudinem l. 5. §. 9. ff. h. t. ac demum iterum restituta, l. unic. de famos. libell. pœna

verò capitalis in jure dicitur non tantum, quæ vita naturalis, sed etiam quæ vita civilis admittitur. §. 2. *Inst. l. 2. ff. de publ. judic. l. 103. ff. de V. S. unde per pœnam capitalem, h. t. quidam supplicium ultimum, alii deportationem, alii pœnam talionis, ut nimirum auctor famosi libelli eadem pœna, quam delictum in passuillo imputatum importat, punitur, intelligunt, quod postremum rectius dici sentit Lauterb. h. t. §. 69. cum Berlich. l. c. concl. 67. n. 9. & 21. Theodoric. in colleg. crim. c. 2. Aphor. 20. n. 28. Arg. l. 34. ff. de jure fisc. jure canonico can. 3. caus. 5. q. 1. qui famosos libellos in Ecclesia ponunt, anathematizantur. De cætero ob libellum famosum, etiam civiliter condemnatus, redditur infamis. l. 1. ff. de his, qui not. infam. l. 10. c. ex quibus cas. infam. irrogat. Fit intestabilis, l. 5. §. 9. ff. de testib. mitius tamen quam pœnâ talionis punitur, qui non est auctor seu compositor libelli, etsi consilium dederit, qui inventum libellum à se propalavit, vel aliis communicavit, imò ipse auctor, si ante perfectionem & divulgationem pœnitentiâ ductus illum laceravit, neque pœna libelli famosi locum habet, bene tamen extraordinaria, si quis verum crimen obiecerit, nomen non apposuerit & diffamator illud probare voluerit, ut habetur in *const. crim. Carol. cit. a. 100.* Porò Typographi hujusmodi libellos excudentes omnibus exemplaribus, & potestate excudendi privantur, & arbitrariè puniuntur, juxta *cit. recess. imp. §. 66. Bibliopolæ* quoque scienter vendentes illos nequam à pœnis excusantur. Cessat verò pœna hujus delicti morte delinquentis, item præscriptione annorum 20. juxta l. 12. C. ad leg. Corn. de fals. actio autem ex libello famoso est perpetua. *Hahn. ad Wesenb. h. t. n. 19. in fin. Gail. l. 2. Obs. 104. n. 3. Fachin. l. 8. Controv. 9.* in arbitrio autem læsi per libellum famosum est instituere actionem injuriarum æstimatoriam vel recantatoriam, quia est species injuriæ, *Carpz. 7. Fend. p. 4. c. 44. def.**

4. & 6.

CAPUT II.

De Damno dato.

Quæst. 485. Quid intelligatur per damnum datum, de quo secundà parte huius tit. & in jure civili l. 9. t. 2. ad legem Aquil.?

Resp. non intelligitur damnum, quod lucrificandi causâ alteri infertur, v. g. per rapinam, furtum, usuram, de quibus in *precedentib. tit.* sed quod iniuriâ seu non iure facientis, hoc est, contra ius alterius, sive in eius corpore, sive rebus illius animatis vel inanimatis eas corrumpendo vel deteriorando datur, ut ipsius patrimonium sine ullo damnificanti lucro vel emolumento diminuatur. *Host. in sum. h. t. n. 1. definiti potest, quòd sit privatum delictum, quo damnum sine facientis iniuria per iniuriôsam rei corruptionem dolo vel culpa datur, quodque lege Aquiliâ vindicatur. Sumitur ex §. 2. 3. 13. Inst. h. t.*

Quæst. 486. Quot modis damnum hoc dari seu inferri possit?

Resp. Tribus, nimirum dolo, culpâ, fortuitò; dolo si fiat aliquid, vel omittatur animo nocendi,

seu eâ intentione, ut damnum sequatur. l. 1. §. 2. ff. de dolo, qui animus seu intentio ipsius damnificantis si confessione vel certis & indubitatis indicis declaretur, dolo verus; præsumptus autem dicitur, si ex indicis non quidem omnino indubitatis, verisimilibus & valde urgentibus colligatur, *Barthol. in l. quod Nervæ. ff. de depositi. n. 14. Molin. de 7. & 7. tr. 2. d. 29. n. 4.* Ex culpa, quando adhibita diligentia damnum evitari potuisset; quæ culpa vel est iuridica, vel etiam theologica, quæ committitur cum peccato; eaque triplex, lata, levis, levissima. l. in lege Aquilia. ff. ad leg. Aquil. Lata, quæ communiter omissione diligentia, quam homines eiusdem conditionis ad evitandum damnum solent adhibere, committitur, v. g. si quis librum sibi commodatum foris extra domum relinquit. Levis, quæ consistit in omissione diligentia, quam adhibere solent providentiores, & rerum suarum magis studiosi, v. g. si liber intra cubiculum quidem, sed non clausum relinquatur. Levissima, quam committit omittens diligentiam, quam adhibere solent non nisi exactissimi, & quæ extraordinario studio damna præcavent; v. g. cum liber quidem relinquitur

in